

סיור שיעור בעקבות יונה

1. היידע אודות יונה מאד מינימאלי – יונה בן אמיתי (בספר יונה)
מל"ב י"ד – הנחת יסוד מקובלת שמדובר באותו נביא – תקופת ירבעם השני
(כג) בַּשְּׁנֹת חֲמִשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה לְאַמְצִיָּהוּ בֶן יוֹאֲשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה, מֶלֶךְ יִרְבְּעָם בֶּן יוֹאֲשׁ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁמְרוֹן אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה:
(כד) וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי ה', לֹא סָךְ מִכָּל חַטָּאוֹת יִרְבְּעָם בֶּן נְבָט אֲשֶׁר הִחְטִיֵּא אֶת יִשְׂרָאֵל: (כה) הוּא הַשִּׁיב אֶת גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
מִלְּבֹאֵא חֲמַת עַד יַם הָעֶרְבָה, כְּדַבֵּר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ יוֹנָה בֶן אַמְתִּי הַנְּבִיא אֲשֶׁר מָגַת הַחֶפֶר: (כו) כִּי
רָאָה ה' אֶת עֲוֹנוֹ יִשְׂרָאֵל מְרָה מְאֹד, וְאָפֶס עֲצוֹר וְאָפֶס עֲזוּב וְאִין עֲזָר לְיִשְׂרָאֵל:
מיעוט יידע מול ריבוי מסורות אודות יונה – קבורת יונה
2. א. חלחול – קבר גד ונתן מסורת יהודית, מסורת מוסלמית –
מסע ר' פתחיה מרגנסבוג – בדרכו דרך חלחול
בית אומר – נבי מתא – מתי דמות נוצרית, מסורת מוסלמית על אמיתי אביו של יונה
ב. אשדוד- יפו – מפת מידיבא הקדוש יונה המסורת הקדומה ביותר- קשור מן הסתם לירידתו ליפו
ג. המסורת המקובלת ביותר בצפון בכפר משהד – זיהוי לגת החפר עירו של יונה – נחלת זבולון (ספר יהושע)
משהד- קדוש
ד. סרפנד – ליד צידון סרפנד צריפין צרפת צורפות?
(ט) קוים לך צרפתה אֲשֶׁר לְצִידוֹן וַיִּשְׁבֶּתָ שָׁם, הִנֵּה צְיֹנִית שָׁם אֲשֶׁה אֶלְמָנָה לְכֻלְכְּלָהּ
ישנו מדרש המזהה בין בנה של האשה הצרפתיה שאליהו החיה ובין יונה, כביכול אין ילד סתמי שהנביא מחיה בלא
שיש עליו שליחות
קרבה בין אליהו ליונה – קח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי (יונה)
וַיִּשְׁאֵל אֶת נַפְשׁוֹ לְמוֹת וַיֹּאמֶר רַב עֲתָה ה' קַח נַפְשִׁי כִּי לֹא טוֹב אֲנֹכִי מֵאֲבֹתַי (אליהו – מל"א יט)
מסעו של יונה לתרשיש – נשלח מזרחה לנינוה- קם... לברוח תרשישה. פונה מערבה לתרשיש. או תרטוס בתורכיה
(קרוב יחסית – לחופי הים התיכון, מן הסתם בגלל הקרבה הרבה אוניות) או תרטוס בספרד ליד מיצר גילברטל – סוף
העולם. יונה בורח אל המקום הרחוק ביותר. מקום הידוע במחצבים שלו.
תרשיש – אתר התנ"ך – מקום הידוע באוניותיו. מחצבים שכיות חמדה. או מקום שקל להתערות בו ולהסתתר. הרבה
סוחרים או מקום המשקף את ההפך מנבואה מקום חדש להתחיל חיים חדשים
ההליכה לנינוה אחרי הקאת הדג – למעלה מאלף קילומטר – גוגל מאפס מסלול
העיר נינוה על גדות נהר החידקל – מוסול אחת מהערים הגדולות בעירק של היום מיושבת על ידי הטורקים.
גדולה מאד – שכבה – כ 12 ק"מ עיר גדולה לא-הים
6. כרונולוגיה – מלכי אשור. נינוה מיושבת בתקופה קדומה מאד. מימי נמרוד. יושבה על ידי רבים ממלכי אשור. אבל
הבולט מכולם סנחריב
"הארמון שאין דומה לו" – תמונה
חפירות – תבליט סנחריב – לכיש – חשוב ביותר
7. ארמון אשורבנפל – ספריה גדולה. ארמון נבו, וארמון סנחריב – כולם בתל קווינג'יק – יובל הסוכר – יובש.
8. תל נבי יונוס – מזוהה מאד עם יונה – לא נחפר – נחשב במקום המקודש כמו בהר הבית. לא נחפר בכלל
9. מסגד הנביא יונה – נהרס על ידי דאעש –
בנימין מתודלה – כנסת יונה – בית כנסת קדום – אלפי יהודים היום מסגד – וכבר אין מסגד
10. גבעת הנביא יונה – המקום בו יונה צפה אל עבר העיר
11. נחום וצפניה – ובנימין מתודילה – העיר חרבה – נבואתו של יונה נינוה נהפכת – אכן התרחשה בסופו של דבר. בהתאם
לרצונו הראשוני.
12. נינוה – עיר ענקית ואכזרית – יכולה לחזור בתשובה ואולי אכן חזרה. אך לאחר מכן חרבה כנבואות נחום וצפניה
13. יונה דמות מופת – של נביא שהיה מוכן למסור את נפשו – בסופו של דבר נעתר לדבר ה' ועשה שליחות לגויים. אפילו
לרשעים ביותר
14. הפך לדמות של קדוש